

MD 4190 C1 2013.07.31

REPUBLICA MOLDOVA

(19) Agenția de Stat
pentru Proprietatea Intelectuală

(11) 4190 (13) C1

(51) Int.Cl: *C07F 1/08* (2006.01)
C07C 49/78 (2006.01)
C07C 49/807 (2006.01)
C07C 49/92 (2006.01)
C07C 333/22 (2006.01)
A61K 31/30 (2006.01)
A61K 31/055 (2006.01)
A61K 31/27 (2006.01)
A61P 35/02 (2006.01)
C07C 45/77 (2006.01)

(12)

BREVET DE INVENTIE

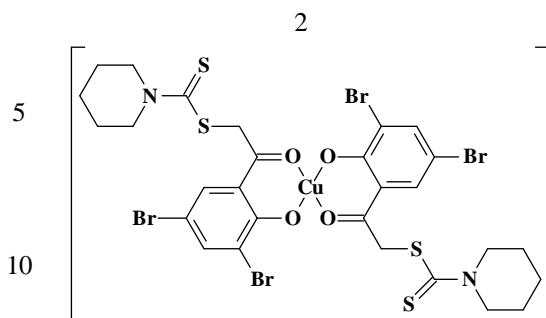
<p>(21) Nr. depozit: a 2011 0065 (22) Data depozit: 2011.06.16</p>	<p>(45) Data publicării hotărârii de acordare a brevetului: 2012.12.31, BOPI nr. 12/2012</p>
<p>(71) Solicitant: UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA, MD</p>	
<p>(72) Inventatori: GULEA Aurelian, MD; ȚAPCOV Victor, MD; BÎRSĂ Mihail, RO; GÎNNU Dumitru, RO; JALBĂ Angela, MD; GRAUR Vasile, MD; JULEA Felicia, MD</p>	
<p>(73) Titular: UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA, MD</p>	

(54) Inhibitor al leucemiei mieloide umane în bază de {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetyl-piperidin-1-carboditioato(1)-O,O']cupru}

(57) Rezumat:

1

Esența invenției constă în aceea că în calitate de inhibitor al leucemiei mieloide umane (celule HL-60) se propune un compus nou {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1)-O,O']cupru} cu formula:

Compusul revendicat se manifestă ca un inhibitor efectiv al leucemiei mieloide umane comparativ cu tiosemicarbazonații de cupru, în special, în intervalul de concentrații 10^{-6} ... 10^{-7} mol/L.

Revendicări: 2

MMD 4190 C1 2013.07.31

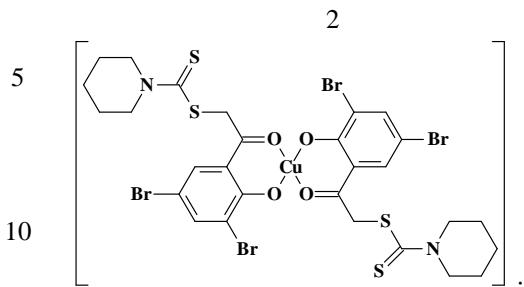
(54) Inhibitor of human myeloid leukemia based on {bis[2-(3,5-dibrom-2-hydroxyphenyl)-2-oxoethyl-piperidin-1-carbodithioato(1-)O,O']copper}

(57) Abstract:

1

The invention relates to chemistry, namely to the synthesis of coordinative compounds from the class of o-acetylphenolates of transition metals and can be used in medicine for the prevention and treatment of human myeloid leukemia.

Summary of the invention consists in that as inhibitor of human myeloid leukemia (HL-60 cells) is proposed a new compound {bis[2-(3,5-dibrom-2-hydroxyphenyl)-2-oxoethyl-piperidin-1-carbodithioato(1-)O,O']copper} of formula:

15 The claimed compound exhibits itself as an effective inhibitor of human myeloid leukemia compared to thiosemicarbazones of copper, especially in the concentration range of $10^{-6}\dots10^{-7}$ mol/L.

Claims: 2

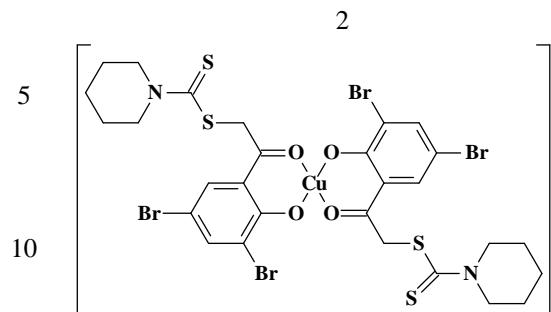
(54) Ингибитор миелоидной лейкемии человека на основе {бис[2-(3,5-дибром-2-гидроксифенил)-2-оксоэтил-пиперидин-1-карбодитиоато(1-)O,O']меди}

(57) Реферат:

1

Изобретение относится к химии, а именно к синтезу координационных соединений из класса о-ацетилфенолятов переходных металлов и может найти применение в медицине для профилактики и лечения миелоидной лейкемии человека.

Сущность изобретения заключается в том, что в качестве ингибитора миелоидной лейкемии человека (клетки HL-60) предлагается новое соединение {бис[2-(3,5-дибром-2-гидроксифенил)-2-оксоэтил-пиперидин-1-карбодитиоато(1-)O,O']медь} формулы:

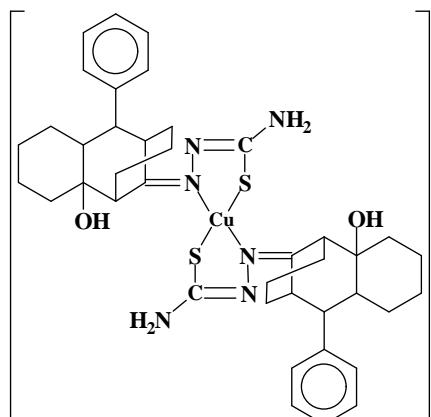
15 Заявляемое соединение проявляет себя как эффективный ингибитор миелоидной лейкемии человека по сравнению с тиосемикарбазонатами меди, особенно в интервале концентраций $10^{-6}\dots10^{-7}$ моль/л.

П. формулы: 2

Descriere:

Invenția se referă la chimie, și anume la sinteza compușilor coordinativi din clasa o-acetilfenolațiilor metalelor de tranziție și poate găsi aplicare în medicină la profilaxia și tratamentul leucemiei mieloide umane.

- 5 Compusul coordinativ revendicat se aseamănă după structură cu bis(2-hidroxi-8-fenil-triciclo/7.3.1.0.^{2,7}/tridecan-13-on-tiosemicarbazono)cupru (analogul proxim și analogul structural [1]) cu formula:

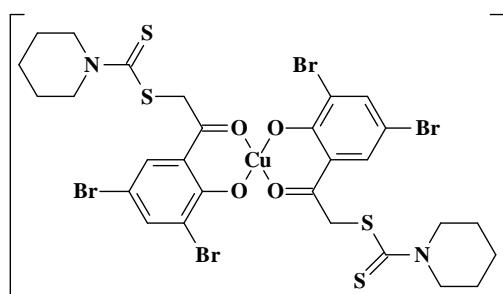
- 10 Complexul dat inhibă creșterea și multiplicarea celulelor HL-60 ale leucemiei mieloide umane la concentrația 10^{-6} M.

Dezavantajul bis(2-hidroxi-8-fenil-triciclo/7.3.1.0.^{2,7}/tridecan-13-on-tiosemicarbazono)-cuprului constă în faptul că el nu posedă o activitate anticanceroasă suficient de înaltă, inhibând la concentrația dată numai 20% de celule.

- 15 Problema pe care o rezolvă prezenta invenție constă în extinderea arsenalului de inhibitori ai leucemiei mieloide umane cu activitate biologică înaltă.

Esența invenției constă în aceea că în calitate de inhibitor al leucemiei mieloide umane (celule HL-60) se propune {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetyl-piperidin-1-carboditioato(1-O,O')cupru} cu formula:

20

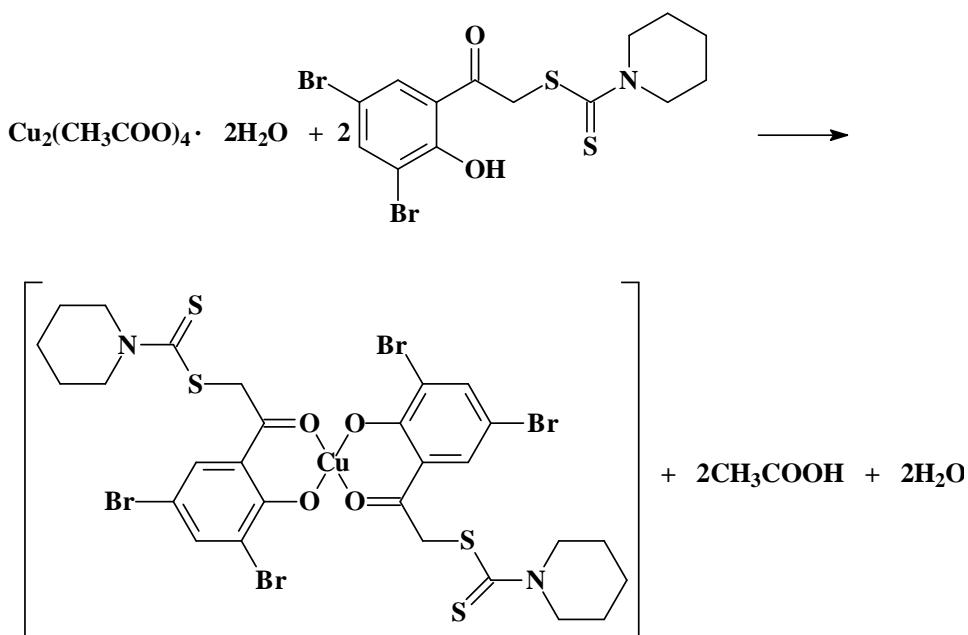

Complexul dat, proprietățile lui și procedeul de obținere nu sunt descrise în literatură.

- 25 Rezultatul tehnic al invenției constă în stabilirea la compusul revendicat a unei activități anticanceroase, care depășește de 6,25 ori caracteristicile analoage ale bis(2-hidroxi-8-fenil-triciclo/7.3.1.0.^{2,7}/tridecan-13-on-tiosemicarbazono)cupru (analogul proxim) [1]. Compusul revendicat se manifestă ca un inhibitor efectiv al leucemiei mieloide umane comparativ cu tiosemicarbazonatul de cupru sus-menționat, în special, în intervalul de concentrații $10^{-6}\dots10^{-7}$ mol/L.

- 30 Rezultatul tehnic al invenției este condiționat de faptul că pentru prima dată în calitate de inhibitor al leucemiei mieloide umane se propune {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetyl-piperidin-1-carboditioato(1-O,O')cupru}, care conține o combinație nouă de legături chimice deja cunoscute.

- 35 Compusul revendicat se obține la interacțiunea soluțiilor etanolice fierbinți (50...55°C) de $\text{Cu}_2(\text{CH}_3\text{COO})_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ și 2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetyl-piperidin-1-carboditioat, luate în raport molar de 1 : 4. Reacția decurge în 45...60 min conform următoarei scheme:

Mecanismul reacției date constă în aceea că în amestecul reactant în prezența ionului acetat, care joacă rol de reagent proto-acceptor, decurge deprotonizarea grupelor hidroxilice ale fragmentelor fenolice. Obținuți în acest mod, doi anioni ai carboditioatului, respectiv monodeprotonizați, coordinează la ionul de cupru(2+), având rolul de ligand O,O'-bidentat.

Exemplu de obținere a {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)O,O']cupru}

Se amestecă 50 mL de soluție etanică, care conține 10 mmol de 2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioat (Ciobanu A.S., Goanta M., Birsa A., Asaftei I.V., and Birsa M. L. Synthesis of Mesoionic 4-Methyl-2-(1,3-dithiol-2-ylum-4-yl)phenolates, Anal. Științ. Univ. Al.I. Cuza, Iași, (2008) 16, 61-75) cu 2,5 mmol de $\text{Cu}_2(\text{CH}_3\text{COO})_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, suspensie în 30 mL de alcool. Amestecul reactant este încălzit la 50...55°C și amestecat continuu cu ajutorul unui agitator magnetic timp de 45...60 min. La răcire din soluție se depun cristale mărunte de culoare verde-întunecată, care sunt filtrate prin filtru de sticlă, spălate cu etanol, eter și uscate la aer.

S-a determinat, %: C – 34,50; H – 2,74; Br – 32,81; Cu – 6,72; N – 2,59; S – 13,07.
Pentru $\text{C}_{28}\text{H}_{28}\text{Br}_4\text{CuN}_2\text{O}_4\text{S}_4$ s-a calculat, %: C – 34,74; H – 2,92; Br – 33,02; Cu – 6,57; N – 2,89; S – 13,25.

Procedeul de obținere a compusului revendicat este simplu în executare, substanțele inițiale accesibile, randamentul constituie 71% față de cel calculat teoretic. Acest complex este stabil în contact cu aerul, puțin solubil în apă și alcooli alifatici, bine solubil în dimetilformamidă și dimetilsulfoxid, practic insolubil în eter.

Valoarea conductivității molare ($4 \Omega^{-1} \cdot \text{cm}^2 \cdot \text{mol}^{-1}$) a {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)O,O']cupru} indică faptul că el este neelectrolit.

Cercetarea magnetochimică la temperatura camerei (294 K) a complexului revendicat a demonstrat că valoarea obținută a momentului lui magnetic efectiv este apropiată de valoarea de spin pentru un electron necuplat [$\mu_{\text{eff}} = 1,78 \text{ m. B.}$]. Faptul acesta ne permite să presupunem, că substanța cercetată are structură monomerică.

În scopul determinării modului de coordinare a fenolatului la ionul de cupru(2+) a fost efectuată analiza comparativă a spectrelor IR ale {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)O,O']cupru} și 2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioatului. S-a stabilit că fenolatul în complexul revendicat se comportă ca un ligand bidentat monodeprotonizat, coordinând la ionul central prin intermediul atomului de oxigen fenolic deprotonizat și al oxigenului carbonilic al fenolatului, formând un metalociclu din șase atomi. În favoarea acestui fapt vorbește dispariția din spectrele IR ale substanței revendicate a benzii de absorbție $\delta(\text{OH})$, care în fenolatul mezoionic liber se observă la 1229 cm^{-1} . În afară de aceasta, în spectrul IR al

complexului revendicat banda de absorbție $\nu(C=O)$ se deplasează cu 18 cm^{-1} spre frecvențe mai mici [în 2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioatul inițial $\nu(C=O)$ se observă la 1641 cm^{-1}]. În favoarea modului sus-numit de coordinare a fenolatului vorbește și faptul apariției la 470 și 465 cm^{-1} a două benzi de absorbție noi, care conform datelor din literatură, se atribuie benzilor $\nu(Cu-O)$.

Valoarea energiei de tranziție d-d ($^2B_2 \rightarrow ^2A_1$) pentru banda 12610 cm^{-1} , obținută din spectrul electronic al {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)O,O']cupru}, sugerează o înconjurare tetraedrică distorsionată a ionului de metal.

Valoarea g , obținută din spectrul RES complexului revendicat ($g_x = 2,030$, $g_y = 2,110$ și $g_z = 2,220$), confirmă simetria uniaxială, care corespunde următoarei secvențe: $g_z > g_y$; $g_z > g_x$. Nu s-a observat semnal RES la jumătatea câmpului ($\approx 1600\text{ G}$) caracteristic pentru dimerul cuprului.

Astfel, în baza rezultatelor analizei elementelor și cercetărilor fizico-chimice, a fost stabilită compoziția și structura probabilă a compusului revendicat.

Exemplu de utilizare a {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)O,O']cupru} în calitate de inhibitor al leucemiei mieloide umane

Celulele leucemiei mieloide umane HL-60 obținute din Colecția Culturilor Tip American (*American Type Culture Collection, Rockville, MD*) au fost cultivate în formă de suspensie în mediul RPMI-1640 suplimentat cu 10% (V/V) ser embrionic de bovine, 2 mM de L-glutamină, 100 IU penicilină/mL și 100 µg de streptomycină/mL și incubate în atmosferă umedă de 95% aer /5% CO_2 la $37^\circ C$. Celulele au fost amestecate de 2...3 ori pe parcursul săptămâni, pentru a le păstra în fază omogenă. După aceasta celulele au fost plasate în vase Falcon din plastic pentru culturi cu 24 de compartimente ($2\text{ cm}^2/\text{celulă}$) la densitatea inițială de $1 \cdot 10^5$ celule/mL/compartiment și tratate cu soluții de diferită concentrație ale compusului revendicat în apă sterilă. Fiecare procedură de tratare cu aceeași concentrație a fost efectuată în câte trei compartimente.

Datele experimentale obținute privind studiul proprietăților anticanceroase ale {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)OO']cupru} demonstrează (tab.) că la concentrația 10^{-5} M el inhibă creșterea și multiplicarea a 95%, la 10^{-6} – a 98%, iar la concentrația 10^{-7} – a 25% de celule HL-60 ale leucemiei mieloide umane. Datele obținute indică faptul că acest complex de cupru($2+$), după activitatea anticaneroasă, depășește de 6,25 ori caracteristicile analogiei ale analogului proxim.

35

Tabel

Partea de celule inhibate ale leucemiei mieloide umane HL-60, %

Compusul	Concentrație, mol/L		
	10^{-5}	10^{-6}	10^{-7}
Bis(2-hidroxi-8-fenil-triciclo/7.3.1.0. ^{2,7} /tridecan-13-on-tiosemicarbazono)cupru [1] (analogul proxim)	100	20	0
{Bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)O,O']cupru}	95	98	25

Proprietățile depistate ale {bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)O,O']cupru} prezintă interes pentru medicină din punct de vedere al extinderii arsenalului de inhibitori ai leucemiei mieloide umane.

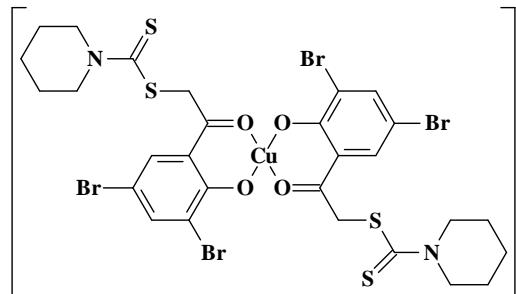
45

(56) Referințe bibliografice citate în descriere:

1. MD 3655 G2 2008.07.31

(57) Revendicări:

1. {Bis[2-(3,5-dibromo-2-hidroxifenil)-2-oxoetil-piperidin-1-carboditioato(1-)O,O']-cupru} cu formula:

2. Compus conform revendicării 1, caracterizat prin aceea că posedă proprietăți de inhibitor al leucemiei mieloide umane.

Şef Secţie:

IUSTIN Viorel

Examinator:

JOVMIR Tudor

Redactor:

CANȚER Svetlana